

Města a obce řeší právní kroky kvůli Sberbank a apelují na stát, aby se věci zabýval

Množství územních samosprávných celků, včetně Statutárního města Jihlava, je znepokojeno vývojem kolem Sberbank. Hrozí, že na samosprávu zůstane při uplatňování nároků věřitelů jen minimum peněz.

Územní samosprávné celky mají pohledávky vůči Sberbank celkově vyšší než 7 miliard korun. Města a obce se obávají, že na obce, kraje a veřejné instituce nemusí zůstat peníze, protože jsou v pořadníku uspokojování věřitelů až na konci.

Samosprávám vadí především dominantní postavení Garančního systému finančního trhu (GSFT) v nově zvoleném věřitelském výboru a obávají se, že jeho zájmem bude uspokojit hlavně své vlastní pohledávky a na ostatní už pravděpodobně nezbude, nebo v lepším případě nebudou uspokojeni zcela.

V bance mají tisíce věřitelů peníze v celkové hodnotě přes 60 miliard korun. Hlavním majetkem banky jsou úvěry a hypotéky v nominální hodnotě asi 47 miliard, které se mají nyní prodávat. Zatím to vypadá, že hrozí jejich prodej za nižší cenu, než je hodnota úvěrového portfolia. „Celý průběh insolvenčního řízení na nás vůbec nedělá dobrý dojem. GSFT nebude podle nás v případě prodeje úvěrového portfolia tlačit na co nejnižší cenu, která by zaručila, že se svých peněz dočká co nejvíce věřitelů. Bude mu stačit, když se uspokojí jeho pohledávka ve výši asi 27 miliard korun, a na ostatní zůstane jen minimum peněz,“ myslí si primátor Jihlavy Petr Ryška (ODS). Kraje a města jsou totiž v pořadníku uspokojování věřitelů až na konci.

„Městu Hodonín uvázlo ve Sberbank 120 mil. Kč. Abychom neohrozili realizaci dlouhodobě připravovaných investičních akcí, které plánujeme realizovat v příštím roce, museli jsme tento výpadek prostředků řešit revolvingovým úvěrem.“ sděluje Marián Maňák, vedoucí ekonomického odboru Města Hodonín.

„Ve Sberbank má naše obec finanční prostředky, které měly být použity na přístavbu školy. Nyní je financování tohoto projektu z důvodu problémů Sberbank ohroženo.“ uvádí starosta Obce Komořany Jan Kachlík.

Města a obce budou postupovat společně a koordinovaně i s Krajem Vysočina, který již oznámil, že je připraven vymáhat škody soudní cestou. „I my zvažujeme právní kroky a jednáme s našimi advokáty, protože jsme stejně jako kraj velmi nespokojeni s postupem insolvenční správkyň,“ upřesnil Petr Ryška, primátor Jihlavy (ODS).

Kraj Vysočina má za Sberbank přihlášeny pohledávky za více než 2,5 miliardy korun a stejně jako Jihlava a další množství věřitelů je výrazně nespokojen s postupem insolvenční správkyň. Kraj Vysočina byl doposud v prozatímním věřitelském výboru, ale právě kvůli kritizovanému postupu už neusiloval o zvolení do stálého výboru.

Velkým problémem je, že pohledávky za Sberbank budou podle insolvenčního zákona uspokojovány ve třech skupinách. V první jsou uspokojovány nároky Garančního systému finančního trhu (GSFT) za platby, které uhradil na pojištěné pohledávky. Ve druhé skupině jsou nepojištěné části pohledávek fyzických osob, malých a středních podniků. A až v poslední skupině se budou uspokojovat pohledávky velkých právnických osob a také municipalit. Města a obce tak budou uspokojovány teprve poté, co budou zcela uhrazeny pohledávky z předchozích dvou skupin. Případná sdělení, že se uspokojí pohledávky fyzických osob či malých a středních podniků, tedy vůbec nemusí souviset s tím, že by se uspokojily také municipality či větší podniky ve třetí skupině věřitelů.

Je logické, že věřitel z první skupiny GSFT má primárně zájem na co nejrychlejším uspokojení své pohledávky. Rychlejší uspokojení GSFT ale může znamenat, že dosažená cena za prodej majetkové podstaty nebude nejvyšší možná a municipality tak obdrží méně prostředků, než by tomu bylo v případě, že by proces prodeje nebyl uspěchán.

Věřitelský výbor má reprezentovat společný zájem věřitelů, tedy všech věřitelů, bez ohledu na to, v jaké skupině uspokojování se nacházejí. Samosprávy s celkově miliardovými pohledávkami jsou přitom významnou věřitelskou skupinou. Jimi podporovaným zástupcům znemožnil GSFT společně s Českou národní bankou participaci na kontrole a nastavování efektivního procesu prodeje majetku k dosažení co nejvyššího výtěžku. Také soud, který při svém rozhodování umožnil GSFT rozhodnout vše samostatně, zamítl veškeré návrhy velkého množství ostatních věřitelů.

Nyní hrozí, že k prodeji klíčové části majetku dlužníka dojde uspěchaně bez řádného dohledu. To může mít s vysokou pravděpodobností za následek, že nebude dosaženo maximální možné ceny. Města a obce mají rovněž za to, že do věci by měl zasáhnout a aktivně konat i stát. Insolvenční správkyne odůvodňovala potřebu urychleného prodeje tím, že od 12. 12. 2022 se mají uplatnit vůči Sberbank tzv. protiruské sankce. Ty by totiž zkomplikovaly či zcela vyloučily možnost prodeje portfolia banky. „Jen do 12. prosince existuje výjimka americké strany z těchto sankcí a tyto tedy zatím na Sberbank nedopadají. Stát má možnost projednat s americkou stranou, že by se tyto sankce zatím neaplikovaly. Tím by zajistil, že se nebudou zpeněžovat uspěchaně na úkor maximální možné ceny,“ myslí si Jan Jaroš, vedoucí ekonomického odboru magistrátu města Jihlavy. Zajištění prodloužení výjimky z těchto sankcí vůči Sberbank v rámci České republiky přitom představuje pro stát nástroj, kterým může významně pomoci české ekonomice s minimem vynaložených prostředků z rozpočtu. Důležitost tohoto kroku je potřeba vnímat také v kontextu ostatních ekonomických událostí, kterých jsme svědky a které nás budou provázet i nadále.

Statutární město Jihlava
Město Hrušovany nad Jevišovkou
Město Hodonín
Město Žulová
Město Sázava
Obec Komoňany
Obec Zářičí
Obec Řepiště
Město Jaroměřice nad Rokytnou
Město Uherský Ostroh
Město Lipnice nad Sázavou
Obec Skorošice
Obec Bílá Voda
Obec Nýdek
Obec Čejkovice

Obec Dolní Loučky
Město Bojkovice
Město Třešť
Město Moravský Beroun
Obec Hodonice
Obec Kobylnice
Obec Určice
Obec Senice na Hané
Město Uničov
Město Štěpánov
Město Šternberk
Město Chotěboř
Městys Pozořice
Obec Hevlín